

Zorg dat de mondzorg toegankelijk blijft, en leg een stevige basis in de jeugd.

Op 7 november heeft de Tweede Kamercommissie VWS een debat over de toegankelijkheid van de mondzorg. Te veel mensen mijden de mondzorg, vanwege financiële en andere redenen. Angst, een andere cultuur of te hoge drempels of complexiteit van het Nederlandse zorgsysteem zorgen ook voor zorgmijding in de mondzorg. Dit leidt tot kansenongelijkheid en gezondheidsverschillen en is strijdig met de uitgangspunten van de Nederlandse grondwet over gezondheid: *“Eenieder heeft recht op toegang tot preventieve gezondheidszorg en op medische verzorging”*. De kans op een gezonde mond voor iedereen in Nederland heeft stevige fundamenten nodig in de preventieve mondzorg. Maar dan moet de focus van de mondzorg van reparatie achteraf naar preventie en aangeleerd gedrag vooraf verschuiven. En dat begint bij een solide basis voor de jeugd en een adequaat vangnet voor kwetsbare mensen.

Mondzorg en publieke gezondheid moeten weer naadloos op elkaar aansluiten:

De goede kwaliteit en toegankelijkheid in de mondgezondheid in de jaren 80 en 90 van de vorige eeuw was het resultaat van de intensieve samenwerking met organisaties die zich bezighouden met de publieke gezondheid en de mondzorg. De GGD's hadden bijvoorbeeld preventieve medewerkers in dienst die ouders, kinderen en leerkrachten ondersteunden in de mondgezondheid. Daarnaast waren de halfjaarlijkse controles gebruikelijk. De afgelopen tientallen jaren is vrijwel de gehele samenwerking tussen publieke gezondheidszorg en mondzorg verloren gegaan en werd de mondzorg gezien als een apart onderdeel van de gezondheidszorg, en vandaar dat ook de preventieve mondzorg niet optimaal functioneert. NVM-mondhygiënisten ziet het als haar maatschappelijke opdracht om de preventieve mondzorg voor iedereen toegankelijk te houden en opnieuw stevig te verankeren in de publieke gezondheid.

Effectief gedrag begint bij de jeugd

NVM-mondhygiënisten heeft de daad bij het woord gevoegd door mondhygiënisten te positioneren op de voormalige consultatiebureaus, de centra voor jeugd en gezin onderdeel van de GG&GD 's. Hierdoor wordt de doelgroepen ouders en kinderen van 0-4 jaar effectief wegwijs gemaakt in het onderhouden van een gezond gebit. Preventieve mondzorg begint bij gezond gedrag, dat vooral dagelijks volgehouden moet worden. Mondhygiënisten kunnen hier op de consultatiebureaus prima resultaten boeken om kinderen met een gezond gebit te laten starten. Recente onderzoeken onderbouwen deze stelling.¹

Jong geleerd, oud gedaan

‘Jong geleerd, oud gedaan’ gaat zeker op voor de preventieve mondzorg. NVM-mondhygiënisten ziet nog steeds dat Nederland vooroploopt in goede mondzorg dankzij de hoge kwaliteit van mondzorgverleners en een goede start voor alle kinderen onder de achttien door de vergoeding van mondzorg in de basisverzekering. Maar er is meer nodig om de kwaliteit van mondzorg in stand te houden, want het aantal zorgmijders onder de achttien neemt toe en veertig procent van de vijfjarige

---

¹ <https://www.hu.nl/promotieonderzoek-peggy-van-spreuwel-leidde-tot-kamervragen>
<https://www.dentalinfo.nl/kennis/communicatie-patient/evaluatie-elke-peuter-en-kleutermond-gezond-zeer-positief/>

kinderen heeft gaatjes in het melkgebit². Dat vergt een ingrijpende gedragsverandering van ouders én kinderen via de consultatiebureaus en scholen, en bij de jeugd tot 25 jaar. Vaak schiet in de eerste jaren van zelfstandigheid de mondzorg erbij in. Een verlenging van de basisverzekering tot 25 jaar kan een zeer rendabele investering in de mondgezonde generatie worden. Een goede mondzorg begint namelijk bij jezelf maar moet wel gestimuleerd en aangeleerd worden.³

Een uniforme regeling voor financieel kwetsbare mensen

Iedereen in Nederland heeft recht op een goede mondzorg, ongeacht het inkomen of woonplaats. Een nieuwe, landelijke regeling om mondzorg toegankelijk te maken voor deze groep is een van de voorstellen die een landelijke projectgroep eerder deed om het mijden van de mondzorg uit financiële en andere redenen te voorkomen. Een prima en concreet uitgangspunt hiervoor is de eerder door de Mondzorgalliantie (NNM-mondhygiënist, KNMT en ONT) opgestelde [handreiking 'Acute en noodzakelijke mondzorg voor financieel kwetsbare mensen'](#). Een uniforme regeling heeft als voordeel dat de aanspraak helder en eenduidig is voor iedereen. Het is een groot goed dat gemeenten maatregelen treffen voor de toegankelijkheid van de mondzorg via de bijzondere bijstand, gemeentepolissen of extra toelagen. Maar dat kan wel tot ongelijkheid leiden bij kwetsbare mensen in diverse gemeenten.

Tot slot

Tot slot roep ik de Tweede Kamer op tot een genuanceerd debat met respect voor de feiten over de private equity en andere vormen van private financiering in de zorg in het kader van een zorgvuldige besluitvorming. De toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van de preventieve mondzorg voor iedereen kan gebaat zijn bij verdere investeringen in technologie en efficiency om de toekomstige schaarste op de arbeidsmarkt voor de mondzorg te ondervangen.

<https://www.zorgvisie.nl/blog/opinie-maak-van-private-equity-in-de-zorg-geen-taboe/>

Met vriendelijk groet,

Loes Velthoven-Verlinden
Voorzitter NVM-mondhygiënist

---

² <https://www.tandarts.nl/nieuws/10080/gezondheid-gebit-van-kinderen-en-jongeren-holt-achteruit-door-zorgmijden-en-financiele>
<https://weblog.independer.nl/persbericht/zes-op-de-tien-peuters-gaat-niet-naar-tandarts/?referer=https%3A%2F%2Fajnieugdartsen.nl%2F&referrer=https%3A%2F%2Fajnieugdartsen.nl%2F>

³ <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/rapport/2018/11/19/signalement-mondzorg-2018>